

147.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU**

z dnia 20 lutego 1936 r.

o cechach rzemieślniczych.

Na podstawie art. 162 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) w brzmieniu ustawy z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350) zarządzam co następuje:

§ 1. W wykonaniu swych ustawowych zadań cech:

- a) prowadzi działalność kulturalno - oświatową i towarzyską dla członków cechu oraz ich rodzin i pracowników;
- b) opiekuje się młodzieżą rzemieślniczą, pozostającą na nauce u członków cechu, organizując, prowadząc lub popierając bursy, patronaty, świetlice, czytelnie, poradnie zawodowe i t. p.;
- c) przesyła odpisy umów o naukę, zawieranych przed cechem pomiędzy członkami cechu a uczniami rzemieślniczymi, właściwej izbie rzemieślniczej do rejestracji oraz uwierzytelnia świadectwa przebytej lub ukończonej nauki;
- d) rozstrzyga poddane jego orzecznictwu spory, wynikłe ze stosunku nauki rzemiosła;
- e) organizuje, prowadzi lub popiera szkoły i kursy dokształcające zawodowe, odczyty, konkursy, wystawy, wycieczki i t. p. dla członków cechu oraz ich pracowników i uczniów;
- f) organizuje i prowadzi kasy i fundusze zapomogowe (pogrzebowe, sieroce i t. p.) dla członków cechu oraz ich rodzin i pracowników.

§ 2. Okrąg działalności cechu nie może w zasadzie rozciągać się poza obszar jednego powiatu administracyjnego. Okrąg działalności cechu można rozciągnąć na gminy, znajdujące się poza obszarem jednego powiatu, lub na inne powiaty za zgodą wojewódzkiej władzy przemysłowej, wyrażoną po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej, tylko w tym przypadku, gdy chodzi o gminy lub powiaty, należące do jednego i tego samego województwa.

§ 3. Władzami cechu są:

- a) walne zebranie cechu (zebranie delegatów);
- b) zarząd cechu;
- c) komisja rewizyjna.

§ 4. (1) Walne zebranie cechu składa się z członków cechu, posiadających prawo głosowania i wybieralności. Jeżeli cech liczy więcej niż 500 członków, — funkcję walnego zebrania spełnia zebranie delegatów, przyczem 1 delegat przypada na każde pełne 10 członków cechu; jeżeli ilość członków cechu przekroczy 1.000, 1 delegat przypada na każde pełne 20 członków. Delegaci i ich zastępcy wybierani są przez walne zebranie członków na przeciąg 3 lat; delegatem może być wybrany członek cechu, posiadający prawo głosowania i wybieralności.

(2) Walne zebranie cechu (zebranie delegatów) zwołuje starszy cechu lub jego zastępca do siedziby cechu zapomocą pisemnych zaproszeń, rozesłanych co najmniej na tydzień przed terminem walnego zebrania (zebrania delegatów) do wszystkich członków cechu (delegatów), albo przez ogłoszenie w czasopiśmie rzemieślniczym lub ogólnem, wskazanem w statucie cechu, co najmniej na 2 tygodnie przed terminem walnego zebrania (zebrania delegatów).

(3) O zwołaniu zwyczajnego lub nadzwyczajnego walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) powinna być zawiadomiona co najmniej na tydzień przed terminem zebrania właściwa władza nadzorcza oraz izba rzemieślnicza, której przedstawiciele mogą brać udział w zebraniu z głosem doradczym.

(4) Walne zebranie cechu (zebranie delegatów) zwołuje się: w marcu — w szczególności dla zatwierdzenia sprawozdania rachunkowego — i w listopadzie — w szczególności dla uchwalenia budżetu. Zwołanie nadzwyczajnego walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) uchwała zarząd cechu z własnej inicjatywy, na pisemne żądanie co najmniej 1/4 członków cechu, uprawnionych do głosowania albo na żądanie właściwej władzy nadzorczej lub izby rzemieślniczej.

(5) Walnemu zebraniu cechu (zebraniu delegatów) przewodniczy starszy cechu lub jego zastępca, a w przypadku, gdy zebranie zostało zwołane na żądanie władzy nadzorczej lub izby rzemieślniczej — członek zebrania, zaproszony przez delegata tych ostatnich. Przewodniczący zebrania ma prawo wykluczyć z obrad członków, którzy nie stosują się do zarządzeń porządkowych.

(6) Do ważności uchwał walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) konieczna jest obecność co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków (delegatów); w razie braku potrzebnego quorum członkowie (delegaci) mogą przystąpić do obrad po upływie godziny od terminu, wskazanego w zawiadomieniu o zebraniu. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów z wyjątkiem uchwał o uzupełnieniu porządku obrad, zmianie statutu, wykluczeniu członków z cechu i o likwidacji cechu, które wymagają co najmniej 2/3 głosów. Uchwały mogą zapadać jedynie w sprawach, objętych porządkiem obrad, w innych zaś sprawach tylko za zgodą większości 2/3 głosów.

(7) Do zakresu działania walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) należy:

- a) wybór członków zarządu, komisji rewizyjnej i sądu polubownego;
- b) uchwalenie budżetu, w szczególności wpisowego i składki rocznej, oraz wydatków, które nie były przewidziane w budżecie;
- c) rozpatrzenie i zatwierdzenie rocznych sprawozdań rachunkowych;
- d) powzięcie uchwał w sprawie nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości;
- e) ustanowienie górnej granicy zadłużenia cechu i upoważnienie zarządu do zaciągania pożyczek;
- f) zbycie ruchomości cechu, posiadających wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- g) uchwalenie regulaminu kasy zapomogowej i kasy pogrzebowej oraz sądu polubownego;
- h) zmiana statutu;
- i) wykluczenie członka z cechu i przyjęcie go ponownie na wniosek zarządu;
- j) przyznanie na wniosek zarządu tytułu członka honorowego;
- k) powzięcie uchwały o likwidacji cechu;
- l) powzięcie uchwał we wszystkich sprawach, przedstawionych zebraniu przez zarząd lub izbę rzemieślniczą oraz w innych ważnych sprawach, określonych bliżej w statucie.

(8) Uchwały walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) wpisuje się do księgi protokółów i opatrzuje podpisami przewodniczącego i sekretarza zebrania. Odpisy uchwał otrzymuje w terminie 4-tygodniowym od dnia zebrania władza nadzorcza oraz izba rzemieślnicza. Reklamacje przeciwko uchwałom walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) wolno wnosić do władzy nadzorczej w terminie 14-dniowym od dnia zebrania.

(9) Uchwały w sprawach, wymienionych w ust. 7 d)-f), wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej.

§ 5. (1) Zarząd cechu składa się ze starszego, podstarszego jako jego zastępcy, co najmniej 6 członków i tytułu zastępców.

(2) Walne zebranie cechu (zebranie delegatów) wybiera na okres 3 lat zarząd cechu spośród członków cechu zwykłą większością głosów w głosowaniu tajnym, głosując oddzielnie na starszego, podstarszego, członków zarządu i ich zastępców. Co roku ustępuje w drodze losowania 1/3 członków zarządu i ich zastępców; ustępujący mogą być ponownie wybrani.

(3) W razie ustąpienia starszego zastępuje go do końca kadencji podstarszy, w razie ustąpienia starszego i podstarszego musi być w ciągu 4 tygodni zwołane walne zebranie cechu (zebranie delegatów) dla dokonania wyboru starszego i podstarszego na okres pozostały do upływu kadencji. Członków zarządu zastępują ich zastępcy w kolejności otrzymanych przy wyborze głosów, a w razie ich równości — w porządku alfabetycznym nazwisk.

(4) Uchwały zarządu cechu zapadają w obecności starszego lub podstarszego oraz co najmniej połowy członków zarządu zwykłą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

(5) Zebrania zarządu cechu zwołuje i im przewodniczy starszy, a w jego nieobecności podstarszy. Zebrania zarządu odbywają się co najmniej raz na kwartał; w razie żądania 1/3 członków zarządu cechu, właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej lub władzy nadzorczej — zebranie zarządu winno się odbyć w ciągu 7 dni od dnia zgłoszenia żądania.

(6) Do zakresu działania zarządu cechu należy:

- a) zarządzanie majątkiem cechu;
- b) załatwianie spraw bieżących;
- c) zwoływanie walnego zebrania (zebrania delegatów) i przygotowanie wniosków do uchwały zebrania;
- d) przyjmowanie i zwalnianie pracowników biura cechu oraz ustalanie ich wynagrodzenia;
- e) przyjmowanie zawieranych przed cechem umów o naukę;
- f) wydawanie świadectw ukończenia nauki w rzemiośle;
- g) załatwianie wszystkich spraw, niezastrzeżonych walnemu zebraniu cechu (zebraniu delegatów).

(7) Starszy lub podstarszy reprezentuje cech nazewnątrz, kieruje działalnością cechu, ma nadzór nad całym tokiem czynności, podpisuje wszelkie pisma, wychodzące z cechu, z wyciśnięciem na nich pieczęci cechu, i zawiera w imieniu cechu umowy.

(8) Starszy, podstarszy i członkowie zarządu pełnią swe czynności bezpłatnie.

§ 6. (1) Komisja rewizyjna składa się z 3-ch członków cechu, wybranych przez walne zebranie cechu (zebranie delegatów) zwyczajną większością głosów na okres 1 roku. Członek zarządu ani jego zastępca nie mogą być członkami komisji rewizyjnej.

(2) Zadaniem komisji rewizyjnej jest zbadać prawidłowe wykonanie budżetu, zamknięcie rachunkowe, prowadzenie ksiąg rachunkowych, dowody kasowe i korespondencję cechu, sporządzić ze swych czynności protokoły i postawić na walne zebranie cechu (zebranie delegatów) wnioski o udzielenie lub nieudzielenie zarządcwi absolutorjum.

(3) Komisja rewizyjna może dokonać powyższych czynności również na pisemne życzenie co najmniej 1/4 członków cechu lub izby rzemieślniczej oraz z polecenia władzy nadzorczej.

§ 7. (1) Członkiem cechu może być każdy rzemieślnik, prowadzący w okręgu cechu samoistnie warsztat rzemieślniczy i posiadający kartę rzemieślniczą, a także wdowa po członku cechu, o ile na jej rachunek prowadzi się nadal warsztat rzemieślniczy przez zastępcę.

(2) Statut cechu określa, czy do danego cechu mogą należeć rzemieślnicy jednego, czy też kilku lub wszystkich rodzajów rzemiosła.

(3) Członków przyjmuje zarząd; odmowa przyjęcia musi być umotywowana.

(4) Członek ma być wykreślony z listy członków, jeżeli:

- a) zgłosi swe wystąpienie na 3 miesiące przed końcem roku obrachunkowego;
- b) zostanie wykluczony przez walne zebranie cechu (zebranie delegatów) na wniosek zarządu, o ile mimo pisemnego upomnienia zalega ze składkami na rzecz cechu przez 6 miesięcy, albo działa rozmyślnie na szkodę cechu, lub swem postępowaniem przynosi uszczerbek godności zawodowej rzemieślnika.

(5) Członek występujący dobrowolnie (ust. 4a) przestaje być członkiem po przyjęciu przez walne zebranie cechu (zebranie delegatów) sprawozdania rachunkowego za rok ubiegły. Z dniem tym występujący traci wszelkie prawa członka do majątku cechu i do utworzonych przez cech osobnych funduszy, obowiązany jest jednak uiścić tak zaległe, jak i bieżące opłaty, które w dniu jego wystąpienia były już nałożone dla pokrycia kosztów, połączonych z działalnością cechu.

(6) Członkowi cechu przysługuje prawo wybierania i wybieralności oraz prawo głosowania na wal-

nem zebraniu cechu. Praw tych nie posiadają członkowie, którzy:

- a) prawomocnym wyrokiem skazani zostali na utratę praw publicznych, a to aż do czasu odzyskania tych praw;
- b) na zasadzie orzeczenia sądowego są ograniczeni w zarządzaniu swym majątkiem;
- c) zalegają od 3 miesięcy ze składkami na rzecz cechu — do czasu uiszczenia tych zaległości.

(7) Obowiązkiem członka cechu jest:

- a) przyczynianie się do osiągnięcia zadań cechu;
- b) stosowanie się do przepisów statutu, uchwał walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) i zarządzeń, wydanych przez zarząd;
- c) wpłacenie przy wstąpieniu do cechu wpisowego oraz uiszczanie potem stałej rocznej składki w wysokości, ustalonej w statucie, przyczem stała składka może być płacona w ratach miesięcznych lub kwartalnych.

§ 8. (1) Władzą nadzorczą cechu jest właściwa terytorjalnie władza przemysłowa I instancji.

(2) Władza nadzorcza:

- a) może brać przez swego delegata udział z głosem doradczym w walnym zebraniu cechu (zebraniu delegatów) i posiedzeniu zarządu;
- b) może żądać zwołania walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) oraz posiedzenia zarządu i komisji rewizyjnej;
- c) zatwierdza regulamin sądu polubownego oraz uchwały wymienione w § 4 ust. 6 d)-f) niniejszego rozporządzenia;
- d) zatwierdza lokaty nadwyżki budżetowej cechu;
- e) zatwierdza uchwały walnego zebrania cechu (zebrania delegatów) o przeznaczeniu czystego majątku cechu w razie jego dobrowolnej likwidacji.

(3) Władza nadzorcza ma prawo nakładania kar porządkowych, mianowicie nagany lub grzywny do 20 złotych na starszego lub podstarszego cechu, którzy nie wykonywają poleceń władzy nadzorczej lub zarządzeń właściwej izby rzemieślniczej, wynikających z prawa przemysłowego i statutu izby.

(4) Władza nadzorcza prowadzi rejestr cechów. Treść tego rejestru ustali osobne zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 9. (1) Cech działa na podstawie statutu, zatwierdzonego przez właściwą władzę nadzorczą po wysłuchaniu opinii właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej. W tym samym trybie zatwierdzane są zmiany statutu cechu.

(2) Zatwierdzenia statutu należy odmówić, jeżeli:

- a) postanowienia statutu są sprzeczne z obowiązującymi przepisami;
- b) zachodzą istotne okoliczności, wskazujące, że cech nie będzie zdolny do spełniania swych ustawowych zadań.

§ 10. (1) Jeżeli cech wykracza w swej działalności przeciwko przepisom prawa przemysłowego, obowiązujących ustaw, niniejszego rozporządzenia lub własnego statutu, zagraża interesowi publicznemu albo pomimo wezwania ze strony władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań, wojewódzka władza przemysłowa może, po wysłuchaniu opinii lub na wniosek właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej, bądź zawiesić w urzędowaniu zarząd cechu i ustanowić tymczasowy zarząd cechu do czasu przeprowadzenia wyboru nowego zarządu, bądź rozwiązać cech i zarządzić jego likwidację.

(2) W razie przymusowej likwidacji cechu wojewódzka władza przemysłowa wyznacza likwidatora, który przeprowadza likwidację spraw cechu, ustala jego stan majątkowy, ściągą należności i reguluje zobowiązania cechu wobec osób trzecich. O przeznaczeniu pozostałego po zaspokojeniu zobowiązań cechu majątku w nieruchomościach, ruchomościach, gotówce i papierach wartościowych decyduje wojewódzka władza przemysłowa po wysłuchaniu opinii właściwej terytorjalnie izby rzemieślniczej, przekazując pozostały czysty majątek na ogólne cele, odpowiadające interesom rzemiosła (szkoły, bursy, stypendja, muzeum i t. p.).

(3) Dobrowolna likwidacja cechu następuje na podstawie uchwały walnego zebrania cechu (zebrania delegatów), powziętej większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania członków cechu (delegatów). Likwidację spraw cechu, ustalenie jego stanu majątkowego, ściąganie należności i uregulowanie zobowiązań cechu wobec osób trzecich przeprowadza zarząd cechu; walne zebranie cechu (zebranie delegatów) może jednak wybrać specjalną komisję likwidacyjną, złożoną co najmniej z 3 osób.

(4) O przeznaczeniu pozostałego po zaspokojeniu zobowiązań cechu majątku cechu w nieruchomościach, ruchomościach, gotówce i papierach wartościowych decyduje w razie braku przepisów statutu walne zebranie cechu (zebranie delegatów), którego uchwała wymaga zatwierdzenia przez właściwą władzę nadzorczą.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu: *Roman Górecki*